

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Visitațiunile canonice.

Sibiu, 28 Februarie n.

Ziariul „*Drapelul*” atinge în primul seu din Sâmbăta trecută o chestie care ne interesează pe toți, trebuie să ne intereseze pe toți: chestia *visitațiunilor canonice*.

Se plânge confratele Iugojan, că de-și capii bisericilor noastre române au datorința, după prescripsele canonice, să viziteze cât se poate de des turma concredută lor spre păstorire, ear’ organele administrative-bisericesci sunt constrinse să cerceteze regulat comunele bisericesci și școlare confesionale, — totuși în direcția acasta nu se întemplă nimic, *apropo nimic*, pentru că „*abstrăgând de la unele excepțiuni, vizitarea canonică e mai de tot neglijată*”.

Suntem de acord cu părerea, că visitațiunile canonice sunt necesare, indispensabile chiar, fiind-că prezența unei fețe bisericesci, — cum bine afirmă „*Drapelul*”, — a avut totdeauna mai bun efect de cât *cele mai cuminte ordinațiuni*, despre ce chiar bănațenii s’au putut convinge atunci, când o comună mare românească din Banat (*Cușteiu*), revoltată în contra funcționarilor publici și pusă întrăgă în conflict cu ordinea publică, n’a putut fi adusă la calmare nici prin ordinațiuni severe, nici prin gendarmerie, nici chiar prin miliție, — dar’ a fost adusă la ordine, liniște și pace prin cuvântul esmișilor episcopului de pie memorie *Popasu*, cari au știut să înblânădescă comuna și să o aducă de nou la supunere.

E nemăsurat de mare deci puterea cuvântului rostit în fața mulțimei din partea mai marilor bisericeii noastre, și de aceea legătura strinsă și intimă întră ei și popor se impune, în însuși interesul bisericeii, ear’ dorința confrăților de la *Drapelul*, de a se da mai mare atențiune visitațiunilor canonice e — *justă*.

Nu știm însă, dacă și întră cât dorința acasta se estinde și asupra Archidiecesei noastre, ori apoi Archidieceasa e trecută întră „*unele excepțiuni*”, despre cari vorbesce *Drapelul*? Dacă însă cele scrise de confratele Iugojan ar fi să se refere și la Archidieceasă, trebuie să i spunem, că se află în perfectă necunoștință de cauză. Pentru-că Archidieceșanii au recunoscut de mult importanța visitațiunilor canonice, și aproape de la introducerea constituționalismului în biserica noastră au stăruit pe lângă *sporirea numărului episcopilor*, așa cum cerea și cere estinderea provinciei noastre metropolitane, ear’ marele *Saguna* a făcut chiar și fundație în scopul acesta, pentru ca fiind capii bisericeii noastre mai mulți, ear’ eparchiile mai mici în estindere, să pótă ajunge toți a satisface datorinței celei mari canonice de a ’și visita cât de des turma credincioasă. Ear’ atunci, când dintr’o parte se spunea, că nu sunt mijloce, ear’ din altă parte, că n’ar fi *consult* a ne înmulți numărul episcopilor: tot archidieceșanii au cerut de la forul competent, ca din considerare la estinderea cea mare a Archidiecesei, care are să administreze aproape o mie de parohii: să li-se dea cel puțin lor, dispuși de mijloce, un vicariu iep. *înaintat la demnitatea de Ar-*

chiereu. Durere însă, că și realizării acestei dorințe i-s’au pus pedeci, și anume chiar din partea de la care numai pedecă nu se aștepta!

Suntem siguri, că posteritatea va judeca bine lucrurile, și vedând relele isvorite din intenționata zădărniciere a unui lucru atât de bun și folositoriu bisericeii, — precum astăzi osândește *Drapelul*, și cu tot dreptul, neglijierea visitațiunilor canonice, va osindi și ea la timpul seu pe toți aceia, cari s’au dovedit a fi contrari înmulțirii episcopilor și contrari promovării vicariului arhiepiscopesc la demnitatea de Archiereu.

Cu toate pedecile acestea însă, noi, Archidieceșanii, ne-am silit a suplini, pe cât s’a putut, golul, și a face, ca visitațiunile canonice să se efectuiască, dacă nu se pótă prin Archiereu, cel puțin prin trimișii și încreduții Archiereului. Astfel, consistoriul archidieceșan a numit mai mulți comisari, cari în tot anul, la anumite timpuri și cu anumite ocațiuni au datorința să meargă în parohii și să viziteze cu deamănuntul bisericile, cu toate ale lor, să viziteze școlele, să controleze averile bisericesci, să țină ședințe cu comitetele parohiale, să iee toate măsurile de lipsă pentru îndreptarea scăderilor constatate la fața locului, și despre toate acestea să raporteze exact și în mod amănunțit consistoriului.

S’a intenționat prin acasta punerea în legătură, — cu ajutorul comisarilor, — a forului suprem bisericesc cu poporul, pentru-ca acesta să vadă și să se convingă despre interesarea ce i-o pórta autoritatea sa bisericescă.

Adevărat, că nu este tocmai mult nici acasta, dar’ totuși e ceva, e cel puțin un bun început, care pótă să fie dezvoltat tot mai mult, și care și ca început nu pótă să dea alte ródé de cât numai bune.

Am ținut să facem aceste constatări și să dăm aceste lămuriri, pentru-ca confrății de la *Drapelul* să iee act despre ele, în cazul când sub acusa ținută în termeni generali despre neglijierea visitațiunilor canonice ar fi înțeleș și Archidieceasa noastră. Archidieceasa a făcut în direcția acasta tot ce a putut face; și dacă nu pótă face mai mult, nu e vina ei, ci a celor-ce caută să-i pună pedeci.

Din parlament. Discuția generală asupra bugetului e terminată. În ședința de ieri, Joi, a luat cuvântul prim-ministrul Széll pentru a răspunde la toate obiecțiunile făcute în decursul lurgilor debateri. În ședințele din urmă tot chestia națională a dominat situațiunea parlamentară, ca și mai înainte, și întră Sași și Kossuthisti a ajuns tréba la atacuri vehemente. Dintră deputații români a vorbit în ședința din 24 Februarie dl Teodor Fassie, care a spus unele bune adevăruri la adresa celor-ce chiamă naționalitățile să intre în parlament, ear’ pe aceia cari au urmat învătării acesteia nu vreau să i asculte, ci i’ întrerup, baijocoresc și insultă. A vorbit și naționalistul slovac Kollar, care a solicitat cu toată energia executarea legii de naționalitate și a protestat în contra timbrării de panslavist a fie-cărui Slovac care nu-și părăsește limba. Luni se va începe probabil discuția bugetului pe articole.

Un răspuns

— D-lui C. Auner. —

de
C. Erbiceanu.

În jurnalul *Unirea* Nr. 1 anul XI, fôie bisericescă-politică, editată în Blaș, am cetit o conferință a unui Domn C. Auner, director de studii în Seminarul catolic din Bucuresci, cu ocazia unei academii, date în onôrea și la onomastica Escelenției Sale M-relui Xaveriu de Hornstein, arhiepiscop latin în Bucuresci, intitulată: *Originea schismei la Români*.

Cu multă grabă și interes am parcurs conținutul acestei conferințe, așteptându-mă să găsec ceva nou și important pentru noi Români, mai ales când tratatul venea de la un străin și de neam și de limbă, după cum se para. Zadarnică mi-a fost însă așteptarea, perđându-mi ilusia chiar de la primele rînduri ale conferinței, când am început a o ceti.

Este o espunere vagă, fără metod, confusă, plină și de erori și de date și de fapte, cum vom proba.

Autorul n’a avut în scop a ne espune în mod istoric și critic separarea ori schisma Bisericeii române de către Biserica papistășă, ci a readuce în discuție, după datina papistașilor în genere, vechiul clișeu, că noi, adecă Români, prin o eróre și prin ignoranță ne-am rupt de vechia tulpină Roma și ne-am alipit la Biserica schismatică grecăscă, ca-și-cum ni-ar zice: *veniți earăși la adevărata vóstră mămă Roma, după cum s’au întors o parte dintră voi — Uniții din Blaș — lapădând schisma și adunbrindu-se sub aripile blânde și mântuitoare ale Bisericeii papistașesci din Roma!*

Laud zelul înflăcărat al acestui nou propagator al teoriilor papismului, îl deplâng însă că ignorăză, ori se prefacă că nu știe cu totul atât trecutul Românilor, cât și situația sa pe terenul Regatului român. A trecut, cinstite domnule C. Auner, de mult timp, când popórele se mânau, ca turmele inconșiente, la pășuni spirituale necunoscute lor, de către agenții oculți și aprigi ai papistașismului. Astăzi, grație culturii intelectuale și morale, acest păcătoș și dăunător procedeu a dispărut.

Fiind-că nu toți cetitorii pot avé la îndemână jurnalul *Unirea* din Blaș, sunt obligat a le da un resumat din conferința d-lui Auner, cu toată confuzia ce presintă. Acel resumat ar fi următorul: După o introducere în care ar voi să susțină, că Români — vechii colonisti romani — ar fi avut în usul liturgic limba latină la început, și că sta sub circumscripția patriarhului de Roma și că au fost trasi în desbinare din cauza dependenței lor ôre-care de patriarhul bisantin și din cauza ritului lor grecesc: „nu părea să fi fost pentru aceea de nevoe, — zice conferențiarul, — ca ei să se desfacă de Roma în mod formal, sau chiar să scormonască un deferend dogmatic, după cum s’a întemplat la Constantinopol.” Apoi susține, că Biserica Românilor din Valahia s’a supus Patriarhatului grecesc abia pe la mijlocul secolului al XIV, ear’ Moldova în al XV.

În fine se miră, cum întimpină pe Români cu mult mai de vreme în schismă? După acest prolog intră în cercetarea introducerii germenului schismei, ce zice că s’a pus la începutul secolului al VII. Pentru a dovedi acest fapt refușă la situația teritorială a acestor locuri. În acastă parte conferențiarul este fôrte difuz, neprecis în expresiuni, dar’ cu toate astea trage concluzii pozitive și decisive pentru Dsa, că vechii coloniști Români, aduși de Traian în Dacia, pe atunci fêra cea mai auriferă, se amestecară mai bine

de un secol cu slavii și trecuseră astfel prin același proces de generațiune, ca frații lor, prin amestecul cu Germanii. Astfel din conțopirea de Români și Slavi s’a format aici în Dacia poporul Român, a cărui gramatică este cu totul latină, dar’ al cărui tesaur lexical conține multe rădăcini slave.

Bravo, domnule Auner! Vă mulțămim că ni-ați descoperit originea noastră, despre care atâți istorici naționali și-au batut și-și bat capul. Domnia ta printr’o singură trăsătură de condeiu ni-ai dat deslegarea enigmei.

Apoi după-ce istorisește cum se revărsau Slavii valuri-valuri sub ochii Avarilor preste România de astăzi, (ertați-ne de observare, nu slavii ci Bulgarii, cari nu sunt de or’gine slavă, ci hună, au făcut acele invasiuni pe atunci), vine în urmă a ne spune consecințele acestor năvălitori, că adecă: *efectul principal pentru tema tratată este acela al convertirii Romanilor din Dacia la creștinism*. Conchide earăși: că Romanii emigrați din drépta Dunării sunt acel factor, care la începutul secolului al VII, în era conversiunilor sub Grigorie cel Mare, a pricinuit creștinarea mai numérsă a locuitorilor țêrilor românești!

Mare e și acasta a doua descoperire, în adevăr, păcat că ’i falsă și cu neputință de a fi documentată. Apoi se contrazice singur mai în urmă, zicând: *De sigur că numele lui Christos a răsunit și mai de vreme în Dacia, și prizonierii Avarilor vor fi răspândit Religia creștină întră Români, tocmai astfel ca și prizonierii Goșilor întră Goși*. În urmă mai adauge: *Dar’ conversiunea întregului popor român anevoe se pótă esplica fără de înștiință hotărîtore a Românilor emigrați, și vine la adaugiul: Din nefericire, tinera Biserică trebuie să primescă chiar atunci deja germenul schismei, după cum se va arăta îndată*. Astfel conferențiarul se furișează fôrte abil în a-și repeti dorul inimei sale — esistența schismei la Români. Vom vedé întră cât are dreptate. Cu aceste idei își termină partea primă a conferinței dl Auner.

În partea a doua face istoricul peripețiilor poporului bulgar, arată persecuțiile asupra creștinilor, că adecă în anul 802 Bulgarii năvăliră în Tracia și aduseră de acolo o mulțime de prizonieri, întră cari episcopi și preoți. Spre mai multă siguranță captivii fură trecuți preste Dunăre în România și se vede că ei vor fi terminat opera creștinării în acastă țêră, căci din cauza proselitismului lor isbucni în curând o mare persecuție a creștinilor, în care autocrații Bulgari omorâră patru episcopi și 374 creștini. Acest fapt s’ar fi întemplat, după domnul conferențiar, în România de astăzi.

Noi ne permitem a ’l ruga cu insistință să ne arate documentele pe cari se basază, ear’ nu numai simple vorbe istorice, când avanséză asemenea fapte de mare importanță pentru Români, și i-am rămâné recunoscători.

Vorbesce apoi despre convertirea Bulgarilor și cari primiră liturgia slavonă în tot cuprinsul țêrei bulgăresci. Români cari, firesce, nu voiau să știe nimic despre o limbă ce nu o înțelegeau, fură siliți cu forța să o primescă în biserică. Cărțile latine se arseră, și un edict special ordonă să se taie limba ori-cărui preot, care ar mai ceti latinesce. Și pentru-ca să nu se ivescă vre-o reacțiune, Bulgarii nu deteră nici-odată Românilor vre-un episcop propriu.

Ce serviciu însemnat ni-ar aduce Dl C. Auner, când ar precisa timpul: când, și locul: unde și pe unde erau Români în epoca despre care vorbesce. Onôrea ’l angajéză să ne spună. Ce mari surprinderi pentru noi, dacă dl Auner ar binerói să publice documentele pe cari s’a răzimat în espunerea acasta! Până atunci însă ne abținem a ’l crede. Noi Ro-

mâinii declarăm că din veacul al VII-lea și până la al X-lea, din cauza nestatorniciei timpului, nu posedăm multe urme pozitive despre starea noastră și de dincă și de dincă de Dunăre. De aceea pe simple afirmațiuni gratuite nu ne putem sprijini și 'l rugăm din nou să publice asemenea acte de mare preț pentru noi. Le va fi posedând ore?

În partea a III-a a conferinței tratăm istoricul desvoltării Imperiului bulgar, luptele lui cu Imperiul bizantin și în fine formarea Imperiului româno-bulgar sub Asanizi. Apoi conchide că pe la 1235 Imperatorul româno-bulgar Ión Asan al II-lea s'a aliat cu împăratul grec detronat Vataztes împotriva noului Imperiu latin din Constantinopol și s'a însurat cu o princesă bizantină și a supus earși biserica țerei sale patriarhiei grecesci. Acesta a fost însă ultima bătaie de joc a nestatorniciei bulgăresci cu biserica română. Deja cu patru ani mai în urmă țerile române fură cucerite de cumplita năvălire tătară, și după-ce fioroșii barbari le cutreeraseră, ele se găsiră independente de Bulgaria.

În această afirmare încă este ceva nou pentru noi Români. După această urmăz o altă contradicție, că adevărat din vechime exista probabil la Focșanii de astăzi o Episcopie Milcovia, fondată se zice de Sf. Niceta în secolul al V-lea, de-și Dl Auner pune creștinarea Românilor când la începutul secolului al VII. când în al IX.

În fine după-ce enumără câteva fapte privitoare la invazia papistașilor asupra Românilor de prin secolul al XI. până la al XIV., spre a-i scote din rătăcirea schismei, după zisa domnului conferențiar, încercări cunoscute nouă că au fost zadarnice, apoi vine la concluziune.

Terminându-și diatriba sa, domnul Auner își resumă zisele, enunțând principiile din întregul eveniment, așa: Pe la 602 începe convertirea Românilor din Dacia la creștinism din partea fraților lor Români emigrați din dreapta Dunării, și această convertire se poate socoti ca generală pe la anul 802. Apoi continuă: După desființarea Imperiului bulgar prin Vasile Bulgaroctonul, țerile române intrară în schismă, intrând în legătură mai strânsă cu patriarhia grecescă. În fine ajunge la ultima concluziune, care 'i dorul sufletului conferențiarului, zicând astfel: Când apoi în secolul al XVIII. mișcarea cea falnică din Ardeal unii cu biserica noastră o parte însemnată a națiunii române, atunci era prea târziu pentru a mai conjura destinul istoriei. În adevăr, dacă nu s'ar fi impus țerilor Române cu violență slavismul și schisma, dacă ele ar fi rămas pururea unite prin credința Sf. Petru cu occidentul, atunci ar exista astăzi pe locul Daciei celei vechi o mare țară latină, atunci și această țară ar fi un stat de cultură egală cu aceea a țerilor surori. Acestă eventualitate o recunosc toți, ar ave tot cuvântul să-și zică: Ex fructu arbor agnoscitur.

Așa se termină conferința Dui Auner. Mai întâiu declar că am resumat cu fidelitate spusele conferențiarului, așa că cetitorii sunt în curent cu cestiunea. Întrebarea este, ce

urmărește Domnul Auner prin această diatribă: să ne lumineze pe noi Români în cestiunea convertirii la creștinism? La persistența ori nestatornicia noastră în legea creștină străveche? Ori să ne spună că noi suntem un amalgam Romano-slav ori bulgar?

Nu; după părerea mea aceste cestiuni îi servesc de mreje ori clișeu spre a ne convinge că noi Români prin o eroră ori pôte prin silă am intrat în schisma orientală, adevărat înșelați, și că ar trebui să ne desținem, să renunțăm la ortodoxism, să îmbrățișăm papistașismul, ori măcar sfânta uniune, cum a făcut o parte din Ardeal, aceea mișcare falnică, unindu-se cu Biserica papală. De ce n'o spuneai limpede acesta, onorate Domn Auner, noi tot știam de mai înainte că-ți făceai profesiunea de membru al propagandei fidei, instituită anume pentru Orient, spre a supune la piciorul Papei pe oile rătăcite în ortodoxism. (Va urma.)

Din Munții-apuseni.

Abrud 24 Februarie n.

Unele fapte bune și recente ale Românilor din Abrud și jur voesc a le face cunoscute obștei românești. Mai voiesc încă, a mă o-upa și cu corespondența pseudonimului „Abrudean” publicată acum mai decurând în „Activitatea” din Orăștie.

Faptele bune ale Românilor din Abrud și jur sunt următoarele:

Intru a da un avânt mai puternic progresului nostru industrial și cultural Români din Abrud și jur și-au propus să înființeze două reuniuni, una pentru meseriașii români și una pentru arta română musicală și teatrală. În scopul acesta s'au ținut mai multe conferințe, cari însușitoare și impunătoare au fost, fiindcă toți Români din capitala moților și cei din jur, a căror inimă caldă și românească bate, au participat la conferințele acestea. Proiectul de statute pentru ambele reuniuni s'au desbătut și primit. Activitatea binefăcătoare a acestor reuniuni e pendentă încă de la esoperarea aprobării statutelor din partea regimului.

Vieta socială română încă face pe la noi progrese îmbucurătoare. Din incidentul arangierii balului român din estan al reuniunii femeilor române din Abrud și jur s'au ținut mai multe plăcute și distrăgătoare conveniri sub numirea de „Probe de Română” în localitățile casinei române, ear' balul a reușit atât de splendid, în cât chiar și străinii au trebuit să recunoască cumcă în Abrud primul bal de elită e cel al reuniunii femeilor române.

În zilele trecute a mai succed Românilor din Abrud și jur să aleagă medic la fondul pisetal un român în persoana simpaticului Dr. Alesandru Borșia.

După înșirarea acestor lucrări îndulcitoare de inimă, să ne mai ocupăm acum și cu mai puțin îndulcitoră corespondența a pseudonimului „Abrudean”.

Dinsului, și celora cari de o părere ar fi cu dînsul, — înainte de toate voesc a le spune în general următoarele: Programul nostru național, acceptat de toate grupările politice ale partidului nostru național, chiar și de grupul activist al Dui Dr. A. Muntean, a decretat pentru noi Români o țință politică pasivă exclusiv numai în privința activității noastre parlamentare și exclusiv numai cu privire la trista noastră situațiune politică, creată nu de noi, ci prin nedreptățile și prigonirile politice ale adversarilor nostri politici. Cu privire la toate celelalte terene de luptă națională programul nostru național ni-a impus activitatea cea mai intensivă și energică, și înainte de toate pretinde de la fiii credincioși ai neamului nostru, ca activitatea noastră întru redobândirea drepturilor noastre naționale să fie: solidară, fiindcă succese de izbândă singur numai de la o luptă solidară putem spera, și ori-ce divizare și împrăștiare a forțelor noastre ne slăbește și ne conduce la demoralizare și desastre. Scopul final al ori-cărui program național și al ori-cărei ținute politice e ameliorarea situațiunii noastre politice. Dată-ne fiind această ameliorare, de sine se înțelege că și ținuta și tactica noastră politică îndată are să se schimbe, și atunci bucură vom fi „activiști” toți și intra-vom și în activitate parlamentară. Dar' tocmai pentru-ca să putem ajunge la acest scop final dorit, avem lipsă să purtăm lupta națională cea mai eficace, adevărată luptă națională solidară.

În acest punct escelază corectitatea ținutei politice a organului nostru național „Telegraful Roman”, pentru-că de-și e aderent al „activității politice”, totuși binele obștească fiindu-i mai pe sus de toate, se supune salvatorului principiu al solidarității naționale. Și tot în acest punct se reflectă limpede și incorectitatea ținutei politice a acelor singuratici, cari prin acțiunile lor politice separatistice sparg solidaritatea națională. Astfel de acțiuni separatistice în mod conșcui sau inconșcui, și adevărat sau cu rea voință sau din nepricepere, intenționat ori neintenționat, desconsideră adevăratele interese obștesci ale poporului nostru, — și isvoresc mai mult din ambițiuni și interese egoistice personale.

După înșirarea acestor adevăruri generale, cred că oarecumva mă voi pute înțelege cu pseudonimul „Abrudean” și în cele speciale.

Zice dînsul, că judecătoria cerească din Abrud comite gravul păcat că citează Români la pertractări în zile de sărbători românești; că străzile Abrudului sunt pângărite cu numiri asiatice; — că la oficiul orășenesc al Abrudului limba română e scosă din us; și că în comitetul fondului pisetal nu se mai află membri români, ergo, zice dînsul: jos cu pasivitatea politică! Am mai auzit o plângere a unui moț de ai nostri. „Domnule, — mi-a zis dînsul cătrănit, — pe lângă toate nișuințele mele nu am putut câștiga un „drept de crișmărit, fiindcă sunt pasivist, și toate ajung numai în mâinile jidovilor fiindcă sunt activiști. Domnule, jos cu pasivitatea!”

Fără îndoială toate acestea și alte multe nedreptăți ne pot cătrăni până în alencul inimei, — numai că, isvorul lor s'el căutăm acolo unde e de aflat, adevărat în șovinismul turbat al adversarilor nostri politici, cari, dacă ar pute, chiar și răsuful ni-l'ar răpi, — și spre lecuirea acestor rele noi unul față de altul să ne folosim de recriminări și suspiționări personale, — ci reciproc unul pe altul să ne invităm la o acțiune comună și solidară, și în cazul acesta toate aceste rele, cari în puțină legătură stau cu tactica politică pasivistă sau activistă, ci depind de la conșciențiositatea sau neconșciențiositatea și de la virtutea sau slăbiciunea noastră civică, delăturate și îndreptate vor fi.

Să nu voim, dle „Abrudene”, a încărea relele obvenite din calamități publice, în căra unor persoane singuratică. Ar fi nedemn. Acestea sunt rele pe cari numai noi toți și împreună le putem delătura, și dacă nu le delăturăm, păcatul e și al Dtale, e al nostru al tuturor. Giganți nesdraveni în lume nu sunt. Dacă însă dta de atare te simți, apucă-te și singur de lucru; delătură toate acestea rele, fă-ne pe toți de rușine, — și noi nu te vom hulă, ci te vom lăuda.

Buciumanul.

Revistă esternă

Turburările studentesce în Rusia. Ziariul „Slovo Polsky” din Lemberg i-se telegrafază din Petersburg, că din prilejul unui meeting de studenți s'au întâmplat ciocniri sângerose între studenți și detectivi; douăzeci de studenți au fost răniți de moarte. Detectivii au ciungărit pe bieții studenți în mod oribil.

Turburări albaneze. De la granița muntenească se raportază, că între miliția turcescă și între albanezi s'a dat adevărată bătălie, în care 60 de oameni au fost omorâți. „Ciocnirile continuă încă, și revolta se estinde tot mai mult” — spune telegrama.

Causa inimiciilor e, că miliția turcescă a voit să dețină pe urigații lui Zelka Molka (un șef albanez), dar' poporația s'a opus.

Revoltele din Spania. În Barcelona spiritele s'au mai calmat; circulația de strade s'a reînceput, dar' sub sceul puterii armate, Generalul Barges a interzis poporațiunii să se urce pe coperișele caselor, din cauză că în ziua premergătoare cei urcați pe coperișele pușcaseră în trupele de soldați. Într'un suburbu s'au întâmplat de nou sângerose ciocniri între poliști și lucrătorii greviști.

Pe când însă în Barcelona pericolul se pare a fi delăturat, se ivesc simptome de turburări în Madrid și Sevilla. Anume: o telegramă din Madrid raportază despre temerea, că acolo și în Sevilla se va începe cât de curând greva generală. În ambe orașele e conșciențiată miliția numeroasă. Generalul Weyler (ministrul de război) a declarat în

FOIȘORĂ

Insemnătatea unei rugăciuni.

de

Ioan Romoșan.

(Urmare.)

Până când biserica era ocupată cu clarificarea terminilor potrivii pentru a defini Dumnezeu, până atunci ereticii au stricat înțelesul dogmei, ivindu-se diferite direcțiuni greșite, ca a Antitrinitariștilor, cari priviau pe Fiul și pe Duhul sf. numai ca deosebite moduri de manifestare, ca puteri, ca însușiri ale Tatălui; ca secta Subordinațianilor, cari recunoscneau originea temporală a Fiului și sf. Duh de la Tatăl, prin urmare le denegau unitatea firii dumnezeiesci, considerându-le ca fiind mijlocii întru Dumnezeu Tatăl și creaturele sale; și în fine a Triteistilor. Acestia voină să apere atât deosebirea persoanelor cât și consubstanțialitatea lor, au despărțit ființa dumnezeiească și au negat unitatea și nedespărțirea ființei celor trei persoane dumnezeiesci. Acestor aberațiuni ale spiritului omenesc, rățăciri, prin cari se ataca Fiul și Duhul sf.

(Tatăl nici-când n'a fost atăcat) se pune capăt prin simbolul athanasian, unde se zice: „Credința catolică (universală) este aceasta, că se venerăm pe un D-zeu în Treime și Treimea în unime, nici confundând persoanele, nici separând ființa; căci alta este persoana Tatălui, alta a Fiului și alta a Duhului sfânt; dar' totuși a Tatălui, a Fiului și a sfântului Duh este o Dumnezeu, aceeași glorie și coeternă maiestate. Ce este Tatăl, aceea este Fiul, aceea este Duhul sfânt; necreat este Tatăl, necreat este Fiul, necreat este Duhul sfânt; nefinit este Tatăl, nefinit este Fiul, nefinit este Duhul sfânt; etern este Tatăl, etern este Fiul, etern este Duhul sfânt și totuși nu sunt trei eterni, e un etern, precum nu sunt trei necreați nici trei nefiniți, ci un necreat, un nefinit. De asemenea atotputernic este Tatăl, atotputernic Fiul și atotputernic Duhul sfânt, și totuși nu trei atotputernici, ci un atotputernic.

Așa este Tatăl D-zeu, Fiul D-zeu și Duhul sf. D-zeu, și totuși nu sunt trei Dzei, ci este numai un Dumnezeu. Așa Tatăl este Domn, Fiul este Domn și Duhul sfânt este Domn, și totuși nu sunt trei Domni, ci numai un Domn. Tatăl nu este de nime făcut, nici creat, nici născut; Fiul este de la singur Tatăl, nu făcut, nici creat, ci născut; sf. Duh

este încă de la Tatăl nici făcut, nici creat, nici născut, ci purces. Și în această Treime nu este nimic mai înainte sau mai târziu, nimic mai mare sau mai mic, ci toate trei sunt sie-și de asemenea și coetern; așa că întru toate, precum s'a zis mai sus, are să se vereză și unimea în Treime și Treimea în unime.”

Cu deosebire în ceea ce privește natura omenescă și dumnezească a persoanei a doua din Dumnezeu s'au ivit multe direcțiuni false, de ex. Nestorianismul, Monofisismul, Monotelismul, etc.

În al II. sinod ecumenic s'a pus capăt tuturor certelor despre D-zeu-Fiul, susținându-se totodată, că toate atributele substanțiale, cari se cuvin Fiului, sunt a se da și Duhului sfânt.

Grele timpuri au fost acestea pentru biserică; era în starea de a se dismembra pentru totdeauna, dar' tocmai atunci s'a îngrijit providința divină dându-ne astfel de bărbați, cari cu trup cu suflet au știut să o apere, cari chiar și viața și-au jertfit-o, după exemplul Mântuitorului.

Imi va obiectiona unul sau altul, că m'am abătut prea tare de la strîns luata țință a temei; dar' am aflat de bine să spun această învățătură cât se pôte de pe larg în

cadrele permise, ca vădend cum a triumfat pretutindeni învățătura primitivă a bisericii lui Christos, să ne întărim în convingerea, că numai învățătura susținută de biserica noastră e adevărată, e mântuitoare; ca să ne entusiasmăm și noi de ea, ca să ne oțelim puterile, spre a pute zădărnici toate atacurile, cari dușmanii lui Dumnezeu le vor iniția contra noastră.

Ca în continu să ne fie vie în memorie existența sf. Treimi, și ca să nu dubităm nici cătuși de puțin, biserica o preamărește în cele mai multe rugăciuni și cântări. Pe Tatăl, pe Fiul și pe Duhul sf. etc., nădejdea mea este Tatăl, scăparea mea este Fiul, acoperământul meu este Duhul sf. etc. Când zicem: Mărire Tatălui și Fiului și sf. Duh, sfinte Treimi ne închinăm; sfinte D-zeule, Dă-mi milueștene, de câte trei-ori, le zicem pentru Tatăl, Fiul și Duhul sf.

Nu, cari credem în puterea eficace a rugăciunii atât pentru cei vii cât și pentru cei morți, ne rugăm de sfânta Treime să ne miluească, zic de sf. Treime, pentru-că omițend una din cele trei persoane ale D-zeului, nu recunoștem puterea, voința absolută a celorlalte, facem deosebire substanțială între ipostasuri.

(Va urma.)

dietă, că a luat deja toate dispozițiile pentru ca în caz de revoltă să aibă la dispoziție douăsprezece batalioane și două regimente de putere armată.

Atât turburările din Barcelona, cât și cele din Triest — din săptămânile trecute — au fost puse la cale din partea anarhiștilor. Mărturie la acesta e faptul, că Luni au fost arestați în Roma cinci anarhiști, la cari s'au aflat documente privitoare la aceste turburări. În Triest încă a fost arestat un anarhist, dintre cei mai periculoși: o femeie, care are deja multe la răvaș și care probabil că are mare parte în agitația ce a provocat turburările.

Incuscrire între Belgrad și Cetinje. Din izvor demn de încredere se raportază, că prințul Mirko, fiul principelui Nichita al Muntenegrului s'a fidanțat cu o verișoră a regelui Alexandru, cu fiica generalului Constantinovici. Actul fidanțării se va publica în curând în foia oficială a Serbiei și în cea a Muntenegrului. Misiunea ministrului de externe Vucovici la regele Alexandru a stat în strînsă legătură cu actul fidanțării.

Incuscrirea acesta între dinastia Obrenovici din Serbia și dinastia Petrovici din Muntenegru (ambele sârbe) sigur va avea influență și asupra raporturilor politice dintre aceste două țări sârbesce.

Reuniunea rom. de înmormântare din Sibiu.

— A doua adunare generală. —

Duminecă în 23 Februarie n. la orele 11 din zi, și-a ținut „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu” a 2-a adunare generală ordinară, în localitățile „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”. La adunare a participat un număr însemnat de membri din cl. economilor, a meseriașilor și a inteligenței noastre din loc.

Cursul adunării generale a acestei Reuniuni a fost următorul:

Directorul Reuniunii dl. **Pantaleon Lucuța**, prin cuvinte potrivite bineventură pe membrii prezenți și deschidând adunarea îi roagă să exprime condolență pentru cei 18 membri, decedați până astăzi, ai reuniunii. După aceea înfrându-se în ordinea de zi, secretarul reuniunii d-nul **Victor Tordășianu** citește raportul general al direcțiunii despre activitatea reuniunii în cursul anului 1901. Raportul s'a luat la cunoștință. Asemenea s'a luat la cunoștință cu aprobare socotelile reuniunii pro 1901, cetite și revăzute în cursul adunării, și s'a dat direcțiunii absolutoriu.

Adunarea generală, la propunerea membrului **Timoteiu Popovici**, profesor seminarial, votază mulțămîta protocolară directorului **Pantaleon Lucuța** și secretarului **Victor Tordășianu**, pentru competențele lor statutare de câte 4 respective 3 corone după fie-care cas de mîrt, competențe pe cari le-au dăruit și în anul trecut fondului **Asilului**, creat de reuniune în scopul de adăpostire la timpul seii a orfanilor și a ămenilor neputincioși și scăpați.

La punctul „proponeri eventuale” direcțiunea reuniunii propune adunării generale a lua la cunoștință retragerea din direcțiune a membrului **Nicolae Togan**, administrator protopopesc, și a pune la cale întregirea postului. Adunarea răzămîndu-se însă pe împerejurarea, că dl. **Togan** nu și-a motivat prin nimic retragerea din direcțiune, și mai considerînd, că în anul viitor se va alege direcțiunea pe un period de trei ani — n'a primit demisiunea domnului **Togan** și îl roagă a face și pe viitor parte din direcțiune și a contribui după pozițiunea sa de paroh-protopop la cât mai grabnica alcătuire a secției a 2-a independente.

În cel: din urmă alegîndu-se verificatori ai protocolului adunării generale membrii: **Emil Verzariu**, **Candid Popa**, **Florea Crucița** și **Timoteiu Popovici**, directorul **P. Lucuța** mulțamește membrilor pentru interesul ce-l poartă acestui așezămînt umanitar, și declară încheiată a 2-a adunare generală.

NOUTĂȚI

Protopresbiterul Mercurii. Eri (27 Februaru st. n.) s'a făcut alegerea de protopresbiter al tractului Mercurii. Ales a fost cu *totalitatea voturilor* concurentul **Dr. George Proca**, doctor în teologie de la universitatea din Cernăuți și profesor de teologie în Sibiu. Prin alegerea dlui Proca tractul Mercurii a căpătat un distins șef, vrednic coleg al protopresbiterului Seliștei, **Dr. Ioan Stroa**, fost și el profesor la seminarul nostru. Ambii puteri didactice de mare valoare, seminariul numai regreta pôte, că i-a pierdut pe ambii; mîngăie-se însă, că tot spre binele bisericeii sunt chemați a lucra și în noua lor carieră.

† Carolina I. Lengeru, n. Bucur Popp, soția avocatului **Ioan Lengeru** din Brașov, a răposat Marți (25 Febr. n.) Răposata prin talentul ei musical, ca escelentă solistă și ca una dintr-ee primele membre în cor, a contribuit mult la înființarea reuniunii române de cîntări din Brașov, în care s'a distins ca membră activă timp de 20 ani. Inimă nobilă și miloasă, în lipsă de copii proprii, a crescut în casa ei unsprezece copii, cari acum toți sunt bine așezați. Pentru faptele ei bune aște răsplată cerescă în lăcașurile dreptilor.

Logojana de T. Popovici — ori Cîntec bănățenesc de I. Mateiu? Față de cele publicate sub acest titlu în Nrul trecut al „*Teleg. rom.*” de către dl. **Candid Popa**, dirig. corului Reuniunii sodalilor rom. din Sibiu, îmi iau voie a face următoarele constatări:

1. Compoziția „*Logojana*” se deosebește de „*Cîntec bănățenesc*” numai prin titlu.

2. Melodia acesteia (tot cu același text) am prelucrat-o eu, și am armonisat-o tot pentru cor de bărbaiți („*quartet bărbătesc*”) cu câteva luni înainte de-a veni dl. **Mateiu** în Sibiu, fiind ea ca atare deplin cunoscută, nu numai într-ee părții seminarului (unde de altfel locuiește și dl. **C. Popa**), ci și în afară, — cîntîndu-se sub titlul de „*Logojana*” și în unele concerte aranjate de elevi de ai seminarului.

Mai constat de altcun, că și compoziția: „*Pe la pîrtă*”, care în programa tot a același concert al Reun. sodalilor figurează tot ca compoziție de **I. Mateiu**, (pentru cor mixt) — se află lucrată tot pentru cor mixt de dl. prof. **George Dima** sub titlul: „*Sub ferestă*”. Această compoziție ca atare se află în arhiva Reun. de muzică din Sibiu, lucru, ce dl. **Candid Popa**, — care ani de-a rîndul a fost arhivarul acelei reuniuni, — trebuie să-l știe.

I. Popovici.

De la concertul meseriașilor. Din parte competentă ni se spune, că la concertul de Duminecă seara al reuniunii meseriașilor români din Sibiu a fost prezentă și **d-na Z. Mureșan** din **Sebeș**, care în raportul nostru din numărul de Marți nu e amintită. Facem bucuroși întregirea cuvenită.

Hymen. **Ioan Aron**, notariu cercual în **Drașov**, și **Aurelia Pap** din **Zlagna**, se vor cununa Duminecă (2 Martie n.) în biserica gr-or. din **Zlagna**.

Argument — teribil. Contra alegerii dietale din Iosășel partidul rămas în minoritate înaintase protest, și într-ee argumentele invocate pentru nimicirea alegerii spunea și faptul — trădător de patrie, că alegătorii români ai lui **Szombathelyi** (alesul) au decorat o cruce cu frunze de stejar, „și este știut, că frunza de stejar a fost la 1848 simbolul Românilor revoluționari” — zic înțelepții protestatori. De sine înțeles, că Curia nu a luat în considerare acest argument teribil.

Bagi de sémă?!..... „*Alldeutscher Bund*” convocase în **Braunschweig** o adunare populară cu scop de a protesta contra atacurilor îndreptate contra Sașilor în dieta ungă. Poliția însă a interzis adunarea — ea știe de ce. Vesele de această interdicere gazetele ungurești îi fac comentariu care de care mai fantastic și mai orgolios. „*Buda-pesti Hirap*” se ocupă cu ea chiar în primul articol (Nr. dto 25 Februaru), scoțînd la ivelă că interdicerea s'a făcut de dragul Ungurilor. Zice că de la opinia publică magiară Sașii și-au apelat cauza la opinia publică germană, „poliția germană a zis însă: Citi! nu e permis să supărați Magiarii, pe cari împăratul **Vilhelm** i-a glorificat în toastul de la Buda și pe cari cancelarul său și guvernul său îi știe drept unici demni de încredere amici ai alianței germane în înfrîgă monarhia austro-ungară. Nu voesce guvernul german, pentru-că nu voesce împăratul, ca de dragul Sașilor ardeleni națiunea germană să se certe cu națiunea magiară... — Ei! Bagi de sémă?!

Societatea studenților în farmacie d'n **București**, din prilejul aniversării a șep-tea de la înființarea ei, va țină Duminecă (17 Febr. v.) ședință extraordinară în sala XVIII. din palatul universității. Pe lângă curențiile ședinței va fi și o conferință a membrului **Pericle Dimitriade** despre „*sare*”.

Institutul de credit „Timișiana” din **Timișoara** și va țină adunarea generală a anului curent la 5 Martie st. n. Din raportul direcțiunii reeșă, că acest institut a realizat în anul 1901 profit de 51.535 cor. 90 fileri + profitul de 300 cor. transcris din anul anterior. Starea „activelor” la încheierea bilanțului era următoarea: saldo-cassa corone 452.33.03; cambii de bancă 978.583 57; cambii hipotecate 501.390; împrumuturi hipotecare 572.406.40; împrumuturi pe efecte (lombard) 8.388; efecte proprii 23.384.36; realități 35.710.39; casa institutului 42.414.81; mobilier (după amortisare de 346.74 — 10% —) 3.120.63; giro-cheque-conto 11.818.84; interese de reescompt anticipate 1154.97; interese restante 24.423.07; diverse conturi debitoare 7664.44; chirie anticipată 150 corone. — Dintr-ee „passive” amintim: capitalul acțiilor în sumă de 560.000 corone; cele trei fonduri de rezervă 99.454.23; fondul de pensune 17.321.88; depuneri spre fructific. 1.171.115.45; cambii reescomptate 296.626 corone, etc.

O nouă supărare patriotică. „*Politikai Ertesitő*” dă știre, că în cercurile opoziționale din **Budapesta** se discută viu — preterarea guvernului ungăr la serbările din **Viena** aranjate din privilegiul nunții de aur a arhiducelui **Rainer**. Anume, guvernul ungăr și delegațiunea dietei încă a mers la **Viena** să felicite pe **Arhiducele**, dar — numai ca cei din urmă au putut să se prezinte în fața arhiducelui; chiar și băieților de școlă li s'a dat rînd înaintea reprezentanților **Ungariei**. Din cauza acestei preterări patrioții sunt indignați foc și — din parte opozițională se va forța în dietă dis-utię asupra ei.

Ziariul lui Carageorgevici. Șeptemăna acesta a început să apară în **Budapesta** un ziaru sârbesc „*Topola*”, organ al prințului **Carageorgevici**, pretendentul la tronul sârbesc. Redactor și editor-proprietariu al ziarului e **Rancu Milici**; articolii pe sēma noului ziaru îi vin de-a gata din străinătate (din **Viena** și **München**) de la foștii miniștri **Vucașin Petrovici** și **Vladan Georgevici**, de la profesorul **Iașa Nenadovici** și de la publicistul **Jivoiu Balugdjici**. Pentru Serbia ziarul se trimite prin contrabandă. *Topola* e numele unei localități în Serbia, care odinioară fusese cuibul războiului de eliberare a Serbiei.

Tragedia unui artist. Sculptorul **Nagy Kálmán** din **Budapesta**, Duminecă a răposat într-un spital public de acolo, într-ee împregiurări foarte tragice. La concursul pentru ornamentarea fântăni din piața **Corvin** obținuse premiul prim și în urma acestui frumos succes executarea planului fusese concretizată lui. Grupa de statuete avea să reprezinte un cioban, stînd în mijlocul oilor sale, cari îmbulzite la vîlău beau apă. Pentru-ca executarea să fie cât mai plastică, **Nagy** a întrebuitat model o ăie viie, de la care a căpătat bôla de gură și de unghii. În chinuri oribile nenorocitul artist a murit jertfă a artei sale. Era în etate abia de 30 ani.

Soldați instruiți în cîntări bisericesci. Un ziar din **Praga** raportază, că săptămăna trecută a sosit la comanda garnizănei de acolo ordin, ca soldații să fie instruiți în cîntări bisericesci, pentru-ca mergînd la biserică să cante și ei alătura cu publicul civil. (La rom. catolici, luterani și reformați publicul cîntă în biserică).

Serată literară în Năsăud. „*Societatea de lectură*” a școlarilor de la gimnasiul superior fundatiional din **Năsăud** invită la serata literară-musicală urmată de dans, ce o va aranja Sămbătă în 8 Martie st. n. 1902 în sala de gimnastică de la gimnasiu. Inceputul precis la 7 ore seara. Prețul intrării de persoană: 1 coronă. Venitul curat e destinat în favorul fondului societății de lectură a școlarilor gimnasiali. Suprasolvirile și ofertele maritimăse se primesc cu mulțămîta și se vor publica în raportul anual al gimnasiului. Programul e următorul:

1. „Cuvînt de deschidere”, rostit de prezidentul societății **Valeriu Seni**, scol. în cl. a VIII-a. 2. „Cătră Maica Preacurată”, cor mixt aranj. de **E. Ștefănuțiu**. 3. Doina: jelea și dorul în poezia populară, disertațiune de **Val. Seni**, scol. în cl. a VIII-a. 4. „*Plugul blăstămat*”, de **V. Alexandri**, declamat de **Val. Pocol**, scol. cl. a VIII-a. 5. „*Oh ce bun fii sunt*”, vals de **L. Andră**, orchestră. 6. „*Un cățel și un bal*”, de **Sorocovă**, monolog prelat de **I. Oltean**, scol. în cl. a VIII-a. 7. „*Cîntec de primăvară*”, de **I. Vidu**, cor de copii. 8. „*Credește și datini împreunate cu inelul de logodnă*”, disertațiune de **N. Drăgan**, scol. în cl. a VIII-a. 9. „*Păsărelele Reginei*”,

horă de **Gh. A. Dinic**, sextet de violine. 10. „*Arvinte și Pepelea*”, vodevil într-un act de **V. Alexandri**, repres. de **J. Răhăian** și **I. Boș**, scol. în cl. VII-a. 11. „*Cîntecul serii*”, de **Gastinel**, cor bătbătesc. 12. „*Mocanul la biserică*”, anecdotă de **Th. D. Speranță**, declam. de **A. Sădean**, scol. în cl. VII-a. 13. „*Al III-lea potpouriu*”, de **Iac. Mureșan**, orchestră. 14. Cuvînt de închidere, rostit de vicepresid. societății **T. R. Perian**, scol. în cl. a VII-a. — Dans.

Din public. *)

Mulțămîta publică.

Cu ocașiunea petrecerei cu dans aranjată de „*Inteligența română*” din **Vingard** în 20 Ianuarie a. c. au binevoit a contribui următorii:

Oprea Greavu, comerciant Roșia 5 cor. **Dumitru Rodean** 3 cor., **Dumitru Stoia** 1 cor., ambii din **Spring**. **Antoni Pop**, proprietar **Bucerdea-vinôșă** 2 cor., **Virgiliu Radeș**, jurist Șard 2 cor., **Nechifor Frățilă**, inv. 1 cor. 40 fil., **Ión Prică** 1 cor., ambii din **Ghirbou**, **Ión Rusan**, inv. Daia 1 cor. 20 fil., **Dumitru Iosof**, com. **Ungureiu** 2 cor., **Familia Crețariu**, **Péterffy Kálmán**, not. câte 4 cor., **Ión Tarcea** com., **Menda Ferencz** com., **Salamon Samuel** arîndator, **George Bozdog**, adj. not., **Leopold Samuel** com., **Pompiliu Predovici** paroh, **Puskas Samuel**, cond. de gend. câte 3 cor., **George Crețariu** proprietar, **Nicolae Ciugudean** proprietar, **Ión Codău**, inv., **Iosif Löwi** com., **Nicolau Răuciu**, com., **Nicolae Bozdog**, **Dr. Burger Manó**, medic cerc., **Bene Iános** com., **I. Calabis**, **Elekes Iános**, **Batzoni Michael** preot ev. luth. câte 2 cor., **Iosif Șorban** rotar, **Eisler Stefan** adj. not., **Victoria Vasilie** inv., **Nicolae Baci**, primar, **Anița Bozdog**, **Leutschaf Edmund** inv. ev. luth., câte 1 cor., **Ana Hăpău**, **Maria Nimu**, **Gavrila Bogdănel**, **Ión Polhac**, **Marină Groza**, **Eudochia Streche**, **Constantin Cornățan**, **Maria Cornățan**, **Maria Dirja**, **Gavrila Baci**, **Carolina Răduțiu**, **Carolina Pițu**, **Carolina Drăgoiu**, **Ana Drăgoiu**, **Maria Groza**, **Paraschiva Arsu**, **George Dirja**, **Marină Dirja**, **Ión Drăgoiu** și **Ana Drăgoiu** câte 60 fileri toți din **Vingard**, **Zaharie Mihăltian**, teolog **Ohaba** 1 cor.

Prin postă am primit de la dl. **Alesandru Predovici** curelar în **Rîmnic-Vâlcea** 11 cor. 25 fil. ca colectați de la următorii: **Alesandru Predovici** 3 lei, **Eleonora A. Predovici** și **George Prahovean** câte 2 lei, **Ana Popa**, **Petrache Constantinescu** și **Niță Nicolescu** câte 1 leu, **Daniil Pușchilă**, **Mina Nicolescu** și **Nae Nicolescu** câte 50 bani, **Ión Oprean** 1 cor., **Nicolau Mihăltian**, primar **Ohaba** 1 cor.

Tote acestea ne dau venitul brut de 100 cor. 85 fil. din care subtrăgîndu-se spesele în suma de 75 corone 84 fil., rămăne venit curat 25 cor. 1 fil. cari s'au prelat destinațiunei lor.

Pentru sprijinul dat moral și material primescă stimații contribuenți și pe această cale căldurosele noastre mulțămite.

Vingard, în 27 Ianuarie 1902.

pentru aranjatori:

Pompiliu Predovici,
paroh ort.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acesta Redacția nu primesce răspunderea.

Posta redacțiunei.

V. V. Nu publicăm poezii, decât numai în casuri excepționale. Nu ne mai „onora” deci cu trimiteri la noi.

„*Maria din Banat*”. Am primit-o, dar nu e pentru foia noastră. Nu se pôte publica. Proverbele însă vor fi folosite.

Mulțămîta publică.

Prin acesta vin a exprima cea mai sinceră mulțămîta tuturor amicilor și cunoscuților, cari au grăbit a împărtași durerea mea adîncă, din tristul și durerosul incident al decedării mult iubitei mele soții **Octavia R. Motora** n. **Ghiaja**.

Câmpeni, 11/24 Februar 1902.

Neconsolabilul soț.

[31] 1—3

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului de clădire aprobat de Preaveneratul Consistoriu archidieceșan sub Nr. 9955 școl. din 18 Octobrie 1901, **Comuna bisericească Fofeldea**, cemitatul Sibiului, protopresb. Agnita, dă în întreprindere **edificarea școlii gr.-or. confesionale** pe cale de licitațiune publică minuendă, ce se va ține în 9 Martie c. în edificiul școlii gr. or. din Fofeldea la 1 oră d. a.

Prețul strigărei este de 10,000 cor., în cari nu se cuprinde valoarea petrii și a cărămidii necesare, pe care le dă comuna bisericească în natură.

Licitanții au a depune un vadiu de 10%.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parochial din Fofeldea.

Fofeldea, în 11 Februarie 1902.

Comitetul parochial.

Nr. 729/1900

[29] 2—3

Concurs

Incuviințându-se prin ordinul consistorial dto 28 Novembre a. tr. Nr. 10,508 Bis. instituirea unui post de capelan în parochia **Luncoiul-de-sus**, pentru întregirea acestuia se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt jumătate din toate venitele parochiale și jumătate din suma de întregire, ce o primesce parochul de la stat.

Competenții au a ține și așterne cererile, instruite conform normelor din vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis.

Brad, la 7 Ianuarie 1901.

În conțelegere cu comitetul parochial — oficiul protopresbiterial gr.-or. al Zarandului.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

Nr. 70/1902

[27] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător la școala populară gr. or. din **Brad**, se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt:

Salar fundamental 600 cor., cuinuenalele legale, relut de cuartir 100 cor., relut de lemne 30 cor. și de grădină 20 cor. ear când i se va da cuartir în natură și loc de relut de lemne va primi 2 stîngeni de lemne.

Cea alasă va avea să între în funcțiune numai cu începerea an. școl. 1902/1903.

Brad, în 31 Ianuarie, 1902.

Oficiul protopresbiterial al Zarandului în conțelegere cu comitetul parochial.

Vasiliu Damian.
protopresbiter.

Nr. 12/1902

[30] 2—3

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Preavenerabilul Consistoriu archidieceșan dto 12 Ianuarie 1902 Nr. 271 Epitr., **comuna bisericească greco-orientală, Sărata**, protopresbiteratul Avrigului, comitatul Făgărașului, dă în întreprindere **edificarea școlii sale**, pe cale de licitațiune publică minuendă, ce se va ține în 7/20 Martie 1902 la 10 ore a. m. în edificiul parochial din Sărata.

Prețul strigărei este 2530 cor. 80 fil., în care sumă nu este socotit materialul cel dă comuna: cărămida, varul, petra, nășipul, țigla și lemnele de bărdășit, precum și lucrătorii cu mâna și cu carul.

Licitanții au a depune un vadiu de 10%.

Planul și preliminarul de spese precum și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parochial gr.-or. din Sărata.

Sărata, în 10/23 Februarie, 1902.

Pentru comitetul parochial:

Ioan Lupea
paroch.

Ioan Calefariu
not. bis.

Nr. 158/1902.

Văduț!

Ioan Căndea
protopop.

Avis!

Cea mai bună și mai sigură Asigurare de zestre, pentru fete și băieți se face la „**Prima reuniune pentru înzestrarea fetelor ca însoțire**, instituit pentru asigurarea de fete și băieți în **Budapesta**”.

Cu deslușiri mai detaliate servește prompt **Representanța generală din Sibiu**, strada Wolf Nr. 6.

(26) 3—3

500 florini

plătesc celui-ce ar mai căpăta vr'o dată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ace va folosi **apa de dinți a lui Bartilla**, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). **Erezi A. Bartilla** (E. Winkler), Viena, 19/1., Sommergasse 1. — Să se ceară pretutindea apriat apa de dinți a lui **Bartilla**. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pôte căpăta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. — **Depositar în Sibiu** la farmacia „**Vulturul**” **C. Müller**, piața mare; farmacia **Molnar**, strada Călnădiei 59.

[1] 4—

În **Tipografia archidieceșană** a apărut:

ACAFTISTUL

Preasânței

Născătoare de Dumneșu

și

alte rugăciuni

următe de Sinaxariu pentru tot anul și Pășchalie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat . . . fl. —.85
jumătate pânză . . . „ 1.05
în piele roșie . . . „ 1.25
Ediția fină în piele neagră . . . „ 2.—
piele chagrin . . . „ 2.60
în mătase . . . „ 3.85

Se află de vîndare la

Librăria Tipografiei archidieceșane, Sibiu.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceșană**:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvîntarea **I. P. S. Domn Ioan Metianu**, arhiepiscop și metropolit și se află de vînzare la **Tipografia și Librăria archidieceșană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neagră **9-50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căilor ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1901.

Budapesta — Predeal										Budapesta — Arad — Teiuș											
Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.		Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.		Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.		Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.			
10.—	10.—	8.50	2.10	pl.	Viena	sos.	1.50	7.20	6.20	1.50	10.00	10.00	2.10	8.50	pl.	Viena	sos.	3.25	7.20	6.20	6.20
8.30	6.50	5.45	9.15		Budapesta (gara centrală).		7.10	1.50	6.20	7.50	8.10	6.50	10.00	2.15		Budapesta (gara centrală).		6.10	1.50	7.20	9.40
11.21	8.46	9.02	11.12		Szolnok		8.22	11.44	8.25	8.32	10.56	8.46	1.—	4.15		Szolnok		2.49	11.44	4.13	7.32
1.33	10.38	11.33	12.47		P. Ladány		12.54	10.06	1.12	3.56	3.55	11.51	6.03	7.11	sos.			9.55	8.18	11.20	4.21
3.42	11.56	1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.	11.04	8.43	11.36	2.38	4.30	12.41	6.35		pl.	Arad	sos.	8.57		10.50	4.06
3.58	12.16	2.06	2.18	pl.	Mező Telegd	sos.	10.44	8.38	11.17	2.31	4.42	—	6.46			Glogovaț		8.45		10.33	—
4.38	12.48	3.03	2.50		Rév		1.07	8.11	10.42	2.01	5.03	—	7.06			Gyorok		8.24		10.14	—
5.20	1.26	3.45	3.26		Bratca		9.32	7.47	10.48	1.34	5.14	—	7.16			Pauliș		8.12		10.00	—
5.43		4.06			Ciucia		9.11		9.50		5.35	12.49	7.29			Maria-Radna		7.57		9.45	3.27
6.31	2.16	4.52	4.16		Huedin		8.37	7.03	9.19	12.52	5.37	—	7.55			Conop		7.22		9.15	—
7.16	2.49	5.32	4.52		Nadășul-ung.		7.55	6.40	8.37	12.20	6.13	—	8.11			Bérvava		7.05		8.57	—
8.18		6.39	5.42		Cluș	pl.	6.54	5.41	7.37		6.58	1.46	8.51			Soborșin		6.75		8.15	2.31
8.83	3.50	6.59	5.55	sos.		sos.	6.13	5.23	7.—	11.01	7.27	2.05	6.19			Zam		5.50		7.41	2.05
8.50	4.20	8.30	6.11	pl.	Apahida	sos.	5.24		6.45	10.46	7.52	—	9.43			Gurasada		5.23		7.16	—
9.07	4.41	8.59	6.27		Ghirîș		5.02		6.27		8.08	3.27	—			Ilia		5.13		7.06	1.39
10.14	5.56	10.29	7.26		Cucerdea		3.40		5.12	9.23	8.26	—	9.52			Branicica		4.49		6.43	—
10.44	6.24	11.16	7.50		Ujóra	pl.	3.11		4.43	8.54	8.52	2.54	10.42			Deva		4.27		6.20	1.12
10.56	6.33	11.31	7.52	sos.	Vințul-de-sus	sos.	3.04		4.33	8.49	9.06	3.06	10.46			Simeria (Piski)		4.12		6.05	1.00
11.03	6.40	11.40	7.56		Aiud		2.58		4.27		9.52	3.32	11.35			Orăștia		3.33		5.19	12.12
11.12	6.48	11.50			Teiuș	pl.	2.51		4.20		10.16	—	11.56			Șibot		3.13		4.55	11.57
11.34	7.11	12.20	8.16	sos.		sos.	2.29		3.59	8.23	10.38	4.00	12.16			Vințul de jos		2.53		4.34	11.40
11.52	7.32	12.46	8.32	pl.		sos.	2.07		3.38	8.06	10.54	4.23	12.34			Alba-Iulia		2.33		4.17	11.13
12.24		1.43	8.37				1.42		3.02	8.00	11.30	—	1.05		sos.	Teiuș	pl.	2.—		3.43	—
12.53		2.17			Crăciunel		1.03		2.36												
1.02		2.26	9.04		Blaș (ungh. Têrnavei)		12.56		2.26	7.35											
1.14		2.36			Blaș		12.49		2.16												
1.45		3.14	9.31		Micăsasă		12.11		1.44	7.08											
2.01		3.33	9.43	sos.	Copșa-mică	pl.	11.50		1.25	6.56	2.21	4.43	11.19	7.10	pl.	Copșa mică	sos.	6.25	9.32	3.25	12.35
2.15		3.48	9.47	pl.		sos.	11.14		1.06	6.50	3.50	6.36	12.47	8.50		Oena		5.07	8.08	1.50	11.01
2.33		4.08	10.01		Mediaș		10.55		12.49	6.37	4.12	7.94	1.09	9.15	sos.		pl.	4.40	7.41	1.21	10.30
3.04		4.45	10.25		Elisabetopole		10.24		12.18	6.16	tr. mxt.				pl.	Sibiu	sos.	—			tr. mxt
3.40		5.27	10.53	sos.		pl.	9.45		11.40	5.49	4.33	2.—	—	—		Tâlmaci mare		—	7.33		8.57
3.47		5.43	11.—	pl.	Sighișora	sos.	9.35		11.33	5.42	5.23	2.54	—	—		Avrig		—	6.45		8.04
4.03		6.08	11.14		Hașfalău		9.12		11.16	5.23	6.15	3.59	—	—	sos.	Făgăraș	pl.	—	6.01		7.15
5.35		7.52	12.26		Homorod		7.44		10.03	4.23	8.34	6.35	—	—				—	3.32		4.25
6.13		8.32	12.48		Ágostonfalva		7.03		9.22	3.50											
6.43		9.09	1.16		Apașa		6.38		8.57	3.35											
7.16		9.40	1.35		Feldioara		5.58		8.27	3.15											
8.—		10.25	2.09	sos.		pl.	5.08		7.48	2.45											
8.55		11.—	2.19	pl.	Brașov	sos.	5.00		6.00	2.18	—	6.20	11.56	5.00	pl.	Arad	sos.	10.43	3.44	10.55	—
4.40		12.26	3.01		Timiș		8.47		4.05	1.42	—	7.08	12.42	6.14		Vinga		9.47	3.01	10.11	—
5.10		1.11	3.31		Predeal		8.20		3.32	1.12	—	7.31	1.05	6.52		Mercizfalva		9.09	2.33	9.43	—
11.55		8.05	9.10	sos.	București	pl.	3.05		7.50	9.15	—	8.01	1.35	7.39	sos.	Timișóra	pl.	8.25	2.00	9.10	—
Buc.																					